

Сургъмджин болн олт-дуидин цэялгъврин көдлмшиг өөдлүлхмн

Б. МАНЦЫНОВ.

Профсоюзмудин таньгъчин советин президиумин ахлач.

Советск профсоюзмудиг коммуни-
змин болн сургъмджин школ гидж
В. И. Ленин өдөн үнтэгъяр нерәд-
ми.

Олт күч-көлсчрн дунд сургъм-
джин көдлмшиг цаарандь улм күчтә-
гъяр делгрүлхиг Советск Союзин Ком-
мунистическ партия ХХ хург заасмн.
«СССР-н профессиональн Союзмудин
көдлмшин тускар» гаргъсн КПСС-н
ИК-н декабрьск Пленумин шиидврт
эи тускар бас бичәтә бәәнә.

Диг-дара эвдлгьилә ноолда кехд,
хуучнас үлдсн му ухаила болн буру
хәләцлә ноолдагъан чанъгахд, күч-
көлсчнрт, нег үлү багъчудт прелетар-
ск интернационализмин ухан-сед-
кл өгч сургъхд олт-амтнә ухан-сед-
кли чидл өргнәр олзлти гидж КПСС-н
ИК-н декабрьск Пленум профсоюзму-
диг дуудсми.

«1955 — 1965 джилмүдт СССР-н
олт-амтнә эдл-ахун делгрлтин контр-
рольн то» гидж КПСС-н XXI хургт
ур Н. С. Хрушевн кех докладдин тезис-
мүдт профсоюзн организацисин өмн
чинртә төр тавгдджәнә.

Ухан-седклән хуврүлхд, шин хә-
ләцтә болгъхд олт-амтнд политическ
серя-герл тархалгьн, марксистск ле-

нинск сургъмджиг делгрүлгьн, пар-
тия болн правительствин токтаврму-
диг цэялгъджд өглгьн болн мана өдр
болгьн гилтә кеджәх көдлмшин болн
ноолдана учр-утхинь цэялгъджд өгл-
гьн йилгьән ик чинртә мөн.

Мана республикин күч-көлсчнрт
коммунистическ сургъмджд өгч кергт,
мана партия шунмгъва нөкдн болгч,
Советск Хальмгин гучн долан минъ-
гьн цергтә профсоюзмудин өмн ик
өргн эв-аргъ бәәнә. Хальмг олт-амт-
нид келн-амтнә автоном өгсн партия

болн правительствин токтаврмудиг
болн Хальмг автономн таньгъчиг Халь-
мг Автономн Республикд хуврәсн
учриг, Хальмг АССР-н Деед Советин
сессийн ашиг Советск Хальмгин про-
фсоюзн организаце кен чигн күч-көл-
счнрт күргджд медүлцхәх зөвтә. Халь-
мг олт-амтнә экономикинь болн куль-
туринь цаарандь өскхд партия болн
правительствин өгчәх дөнъ-нөкд ягъ-
джд күңәгддждәхиг эврәнн күр-күйн-
дврмүдтән, докладстан болн лекцстан
цэялгъджд келджд өгч кергтә.

Мана олт-амтнә төлә партия болн
правительствин үзүлдждәх килмджин
хәрүд, мана республикин күч-көлсчнр
му бишәр көдлмшин күңәцхәв. Элет

балгъсна. Черноземельск, Юстинск,
Каспийск, Приозерн райодин күч-көл-
счнр государствд ноос орулдж өгч
социалистическ даалгъврән күңәцхәв.

Каспийск загъсчнр загъс орулдж
өгч джилә зурагъан күңәгъад,
зурагъасн 5620 центнер загъс үлү
орулдж өгв. Хальмгин селәнә эдл-
ахун күч-көлсчнр, Хальмгиннь теетг
ургъаджд авсн буудягъасн 11,5 сай-
пуд буудя Төрскндән орулдж өгв. Халь-
мгин совхозмуд болн колхозмуд го-
сударствд мах орулдж өглгьнә зура-
гъан күңәджд йовна. Цуг райодт болн
селәдт тосхлтин көдлмш дуусгджд
йовна. Хальмг республикиг — селәнә
эдл-ахугъан сәәнәр өскджд-өргдждүлсн
төләдн ВСКХ-н Ах Комитет негдч
девенгьин дипломар мөрәлв.

Профсоюзн активистнр эн тоот дил-
гьмүдиг цуг күч-көлсчнрт күргджд
медүлцхәх зөвтә. Хальмгин профсою-
змудин үлмәд бәәхнь — 67 клуб,
71 улан шугъус, 37 кино, 56 библи-
отек, художественн самодетельно-
стин 69 коллектив. Культурин Мини-
стерствин медлд бәәх клубсин, улан
шугъусин көдлмшиг профсоюзн орга-
низаце шүүүджд хәләнә. Зулг, культу-
ри, гегән-герлин учрежденьсин көдл-
мшиг чикәр зура кеджд көдлгч кергтә,
тедниг үвлд сәәнәр беддүләд, күч-көл-
счнрт сургъмджд өглгьнә цутхлнъ-
гинь кех кергтә. Коммунистическ сур-
гъмджд делгрүлхин туск төрмүдәр,
научн болн өрк-бүл батракин туск
төрәр лекционн көдлмш делгрүлхд

профсоюзн организаце онц оныган
өгх зөвтә. Олт-амтнә мөнъг арвлхин
тускар профсоюзн организаце ик көд-
лмш кецхәх зөвтә. Эн тоот мана
совхозмудт, уга, теднд хөбнә үкл
ик болна, тосхлтин организацет кеджд
гаргългьна күч-көлснә бслтәс олврин
мөнъгнә кемдждән хурдар бснә; про-
мышленн предприятиест кеджд гаргъдт
продукцин үн ода чигн өддән. Эн уч-
рар, хөбчнр болн малчнр дунд, тосхл-
тин болн промышленн предприятиесин
көдлмшчнрин дунд — малан гару уга-
гъяр хадгълулхин, кеджд гаргъдт про-
дукцин үнинь килврүлхин, күч-көл-
снә бүрдәмджд ясулад, терүнә произ-
водительностинь өөдлүлхин төлә сур-
гъмджин көдлмш чанъгъах эрки керг.

Ода күртл мана обществод бәагъә
бәәх алян йовдла. Арк уулгънала
профсоюзн организаце аврлган уга
күчтә ноолда кех зөвтә. Энд-тенд ма-
на республикд гарад йовдг азд-алаян
йовдлас 95 процентнь соктугъяр гар-
гъджд йовх йовдл болн голлгчдан
профсоюзн члед орлца. Предпри-
ятъс, совхозмуд болн учрежденьс бол-
лгьнд, теднә коллективин улс иим
азд-алая йовдл гаргъхла — тийм улсиг
олна нүүрт гаргъджд сурад, ичәгъад,
нам бәәхдн зовлянгъта кех кергтә.

Азд-алая гисн — эрүл махмуд деер
бәәх шарх, культури ургъц заагт
ургъсн бузрддждәх өвсн. Тер учрар,
мана обществоин бслт-өргмджд бичә
харшлтха гигъад, терүг унъгарн тас-
лдж авх кергтә. Болв, иим йовдлмуд,

«Калмыкстрой» трестин, Сельхозтра-
нсин, АТК-н, совхозмудин, нам зәрп
школмудин коллективет бәәнә.

Эн учрар, күч-көлснә диг-дара эвд
лгьнә, нег чигн азд-алая йовдлмудин
хаджугъяр профсоюзн оргац гар-
зөв уга. Профсоюзн органиц зар-
гьин болн прокуратурин органсл
хамдан предприятиест, совхозмуд болн
учрежденьс болгьнд үүрмүдин заргъ
бүрдәгъад, терүнә хандь производств
вин күндтә улс сунъгъхмн. Мана рес-
публикин күч-көлсчнрин дунд күч-
көлснә диг-даранд дасххд үүрмүдин
заргъс ик чинртә болхмн.

Шидр болсн Хальмг АССР-н Деед
Советд сунъгългьнд Хальмг Автономн
Республикин күч-көлсчнр коммуни-
стнрин болн партиян биш улсин хам-
цлтин кандидатнрин төлә 95,4 про-
цент дуугъан өгәд, КПСС-н Ленинск
Центральн Комитетин болн эврәнн
Төрскн правительствин эргнд улм ба-
трдж хамиджахан үзүлв.

КПСС-н XXI-ч хургиг күч-көлснә
шин ик дилвртә тосхар мана респу-
бликин күч-көлсчнр цуг чигъд, кү-
чән, арвлл уга көдлджәхә.

Мана республикин күч-көлсчнр
коммунистическ сургъмджд өгч кергт
көдлмшч классин хамгн ик олна ор-
ганазаце — Советск Хальмгин про-
фессиональн союзмуд бәәсн чидлән
эв-аргъан хармнл уга зүткх зөвтә.